

Veiligheid binnen De Doggershoek

Inspectie jeugdzorg

Inspectie van het Onderwijs

Inspectie voor de Gezondheidszorg

Inspectie voor de Sanctietoepassing

Utrecht, september 2007

Samenvatting

Op verzoek van de minister van Justitie hebben de Inspectie jeugdzorg, de Inspectie voor de Gezondheidszorg, de Inspectie van het Onderwijs en de Inspectie voor de Sanctietoepassing onderzoek gedaan naar de veiligheid binnen de justitiële jeugdinrichtingen (JJI's) in Nederland.

Bij het onderzoek is door de inspecties het uitgangspunt gehanteerd dat het opsluiten in een beveiligde setting van jongeren met ernstige gedrags- en/of psychiatrische problemen, die al dan niet strafbare feiten hebben gepleegd, op zichzelf een risicovolle situatie is. Incidenten binnen JJI's zijn dan ook niet uit te sluiten. De inspecties verwachten echter wel dat de JJI's ernaar streven om een zo veilig mogelijk leef-, behandel- en werkklimaat te bieden en waarborgen.

In dit rapport beantwoorden de inspecties de vraag of de JJI De Doggershoek, locatie Den Helder, een veilig leef-, behandel- en werkklimaat biedt én waarborgt. De inspecties beantwoorden deze vraag door aan te geven óf en waar de inrichting risico heeft op een onveilig leef-, behandel- en werkklimaat.

Samenvattend oordelen de inspecties dat De Doggershoek een ernstig risico heeft op een onveilig leef-, behandel- en werkklimaat voor de jongeren en voor het personeel van de inrichting en de daaraan verbonden school.

De belangrijkste factoren waardoor De Doggershoek ernstige risico's loopt zijn terug te voeren op de samenwerking tussen het onderwijs en de opvoeding en de behandeling. Specifiek voor De Doggershoek is dat de onderwijssituatie een ernstig risico heeft. De kwetsbare positie van het onderwijs zet druk op de dagelijkse gang van zaken. Hierdoor ontbreekt de mogelijkheid om te voorzien in een kwalitatieve dagbesteding voor alle jongeren. Inrichting en school zijn zich bewust van deze situatie. Tevens loopt de inrichting risico waar het gaat om aandacht voor en behandeling van jongeren met psychiatrische problematiek. In dit verband is ook de deskundigheid van het personeel op het gebied van psychiatrische stoornissen een risico. Hiertegenover staat dat de omgang met jongeren op respectvolle wijze plaatsvindt.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Hoofdstuk 1 Inleiding.....	7
Hoofdstuk 2 De veiligheid in De Doggershoek	9
2.1 Preventie en beheersing van agressie en geweld	9
2.1.1. Voorkómen van agressie en geweld.....	9
2.1.2. Optreden tegen agressie en geweld.....	11
2.2 Bejegeningssklimaat	12
2.2.1. Waarborgen rechten jongeren	13
2.2.2. Bieden van voorspelbaar perspectief.....	15
2.2.3. Omgang met de jongeren	16
2.3 Opvoeding en behandeling	17
2.3.1. Opvoeding.....	17
2.3.2. Behandeling	20
2.4 Deskundigheid van het personeel.....	24
2.4.1. Bedrijfscultuur	24
Hoofdstuk 3 Oordeel van de inspecties	27
Bieden en waarborgen van een veilig leef- behandel- en werkklimaat.....	27
Bijlage 1 Het onderzoek	29
Bijlage 2 Score-classificaties per risicogebied, criterium en indicator.....	33
Bijlage 3 Geraadpleegde documenten	49

Hoofdstuk 1 Inleiding

Op verzoek van de minister van Justitie hebben de Inspectie jeugdzorg, de Inspectie voor de Gezondheidszorg, de Inspectie van het Onderwijs en de Inspectie voor de Sanctietoepassing onderzoek gedaan naar de veiligheid binnen de justitiële jeugdinrichtingen (JJI) in Nederland.¹ De minister wil weten of zich binnen de JJI's en de daaraan verbonden scholen risicovolle situaties voordoen voor jongeren en personeel en of er door hem en/of de inrichtingen maatregelen ter verbetering genomen moeten worden.

Bij het onderzoek is door de gezamenlijke inspecties het uitgangspunt gehanteerd dat het opsluiten in een beveiligde setting van jongeren met ernstige gedrags- en/of psychiatrische problemen, die al dan niet strafbare feiten hebben gepleegd, op zichzelf een risicovolle situatie is. Incidenten binnen JJI's zijn dan ook niet uit te sluiten.

De gezamenlijke inspecties verwachten echter wel dat de JJI's ernaar streven om een zo veilig mogelijk leef-, behandel- en werkklimaat te bieden en te waarborgen.

Om dit te kunnen beoordelen hebben de inspecties een toetsingskader opgesteld waarbinnen vier risicogebieden onderscheiden worden die in belangrijke mate bijdragen aan de (on)veiligheid binnen een JJI en de daaraan verbonden school. Het betreft de volgende gebieden: *Preventie en beheersing van agressie en geweld*, *Bejegeningssklimaat*, *Opvoeding en behandeling* en *Deskundigheid van het personeel*.

Voor elke JJI wordt een rapport opgesteld. In dit rapport beantwoorden de inspecties de vraag of de JJI De Doggershoek een veilig leef-, behandel- en werkklimaat biedt én waarborgt.

De Doggershoek is een inrichting met een capaciteit van 168 plaatsen, waarvan er 108 bestemd zijn voor jongens (60 opvang, 48 behandeling) en 60 voor meisjes (48 opvang, 12 behandeling). Aan De Doggershoek is een interne school verbonden, 'Het Dok'. Deze school maakt onderdeel uit van de Aloysius Stichting Onderwijs Jeugdzorg (ASOJ).

Leeswijzer

In *hoofdstuk 2* staan de bevindingen van de inspecties over de situatie in de inrichting met betrekking tot de vier risicogebieden, met een toelichting.

In *hoofdstuk 3* staat het oordeel van de inspecties.

In *bijlage 1* staan de probleemstelling van het onderzoek, definities, de onderzoeksvraag, de wijze van beoordelen en de uitvoering van het onderzoek uitgewerkt.

De *bijlagen 2 en 3* bevatten respectievelijk de uitwerking van het toetsingskader met Score-classificaties en het Overzicht geraadpleegde documenten.

¹ De Arbeidsinspectie heeft medewerking verleend in de vorm van inbreng van kennis en ondersteuning bij de voorbereiding en uitvoering van het onderzoek

Hoofdstuk 2 De veiligheid in De Doggershoek

De paragrafen van dit hoofdstuk zijn gewijd aan de bevindingen op de risicogebieden *Preventie en beheersing van agressie en geweld, Bejegeningsklimaat, Opvoeding en behandeling en Deskundigheid van het personeel*. Elke risicogebied is verdeeld in een aantal criteria met indicatoren.

Elke paragraaf bevat achtereenvolgens de uitwerking van een criterium in indicatoren en de scores van de inspecties per indicator en daarna de onderbouwing van de scores. De scores zijn weergegeven op een vierpuntsschaal: *afwezig, aanwezig, operationeel en geborgd*.

In bijlage 2 staat de uitwerking van de in de oordelen gehanteerde score-classificaties.

2.1 Preventie en beheersing van agressie en geweld

Dit risicogebied kent twee criteria: *de inrichting neemt afdoende maatregelen om agressie en geweld te voorkómen* en *de inrichting treedt adequaat op tegen agressie en geweld*. Allebei de criteria komen hieronder achtereenvolgens aan bod. Elk met een aantal indicatoren.

2.1.1. Voorkómen van agressie en geweld

Scores per indicator

 criterium De inrichting neemt afdoende maatregelen om agressie en geweld te voorkómen	Afwezig	Aanwezig	Operationeel	Geborgd
Indicatoren				
Veiligheid gebouw			√	
Inzicht in veiligheidsbeleving		√		
Inventarisatie veiligheidsrisico's	√			
Beleid preventie en beheersing incidenten			√	
Training medewerkers.			√	
Beleid ongewenste omgangsvormen		√		
Beleid integriteitsbreuken			√	

Onderbouwing van de scores

Veiligheid gebouw

Het gebouw wordt beleefd als veilig. Er is veel ruimte. Paviljoens zijn ruim en overzichtelijk. Dat geldt ook voor de overkaptte ruimte rond de leefgroepen en de school (de corridor). De gangen waaraan de kamers van de jongeren liggen zijn minder overzichtelijk. De toegangsdeuren tot die gangen dienen tijdens het dagprogramma dicht te blijven.

De technische voorzieningen en elektronische hulpmiddelen zijn functioneel.

Het schoolgedeelte is veilig, maar de luchtcirculatie en de onderwijsruimtes zijn niet berekend op de toegenomen capaciteit van de inrichting. Ook ontbreekt een functionele lerarenruimte. De huidige ruimte is absoluut niet berekend op het aantal leraren. Voor vergaderingen en bijeenkomsten wordt gebruik gemaakt

van faciliteiten in het voorgebouw. In de afgelopen vijf jaar is er nog nooit een brand en/of ontruimingsoefening gehouden in het schoolgedeelte.

Inzicht in veiligheidsbeleving

Er is geen structureel inzicht in de veiligheidsbeleving van het inrichtingspersoneel en het onderwijskundig personeel. Veiligheid is voornamelijk gekoppeld aan incidenten.

De Doggershoek heeft in 2006 wel onderzoek gedaan naar de veiligheidsbeleving van jongeren. Het onderzoek leverde gedetailleerde, doch vrij technische informatie op. De inrichting heeft gebruikmakend van de BASAM in 2005 en 2006 de medewerkerstevredenheid onderzocht, waarbij ook aandacht uitging naar de veiligheidsbeleving van personeel.

De leiding toont zich overigens actief in het creëren van een leef- en werkklimaat dat uitgaat van respect voor sekse, godsdienst en cultuur. Zo is er veel energie gestopt in TOM POES (codes met betrekking tot omgangsvormen, normen en waarden) en wordt bijvoorbeeld in de kledingvoorschriften afgesproken dat bepaalde provocerende kleding niet is toegestaan.

Inventarisatie veiligheidsrisico's

De Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) uit 2004 is vooral gericht op de arbeidsomstandigheden voor het personeel. Of er een plan van aanpak is opgesteld is de inspecties onbekend.

Voor het onderwijs bestaat er geen actuele risico-inventarisatie.

Beleid preventie en beheersing incidenten

De inrichting beschikt over uitgewerkte, schriftelijke protocollen en dienstinstructies. Er zijn procedures voor de invoer van geld, goederen, drugs et cetera. De inrichting is actief in het ontmoedigen en bestraffen van drugsgebruik en -handel. Er is een gedragscode die bekend is bij het personeel en regelmatig terugkeert als onderwerp van gesprek in het werkoverleg en bij functioneringsgesprekken. Het sanctiebeleid wordt zoveel mogelijk op maat gehanteerd. Het Sociaal Competentiemodel is daarin leidend.

Training medewerkers

Er is veel aandacht voor het onderhouden van de trainingen omgang met agressie en fysiek-mentale weerbaarheid. Inrichtingspersoneel woont deze trainingen bij en past de opgedane ervaringen ook in de praktijk toe. Indien er verbeteringen aan te brengen zijn, worden die toegepast en vervolgens wordt iedereen in de nieuwe aanpak getraind (bijvoorbeeld nieuwe methode voor het aanleggen van handboeien). Er is de laatste tijd ook veel aandacht geweest voor de trainingen in het kader van de bedrijfshulpverlening (BHV).

Voor de leerkrachten is er de mogelijkheid om op vrijwillige basis deel te nemen aan fysieke weerbaarheidstraining. Door het vrijwillige karakter zijn dus niet alle leerkrachten getraind.

Beleid ongewenste omgangsvormen

Er is schriftelijk beleid over (on)gewenste omgangsvormen aanwezig. Zo is er een gedragscode, integriteitscode en heeft de inrichting het begrip TOM POES geoperationaliseerd in termen van cultuur en omgang met elkaar.

Voor het onderwijs is er geen algemene gedragscode en zijn er ook geen afspraken op schoolniveau met betrekking tot bejegening. In de praktijk bepalen de leerkrachten dit zelf. Wel is er een impliciete afspraak om zich door de jongeren met de voornaam te laten aanspreken.

Beleid integriteitsbreuken

De inrichting beschikt over een op schrift gestelde integriteitscode en over een vertrouwenscommissie integriteit en seksuele intimidatie. De vertrouwenscommissie is actief en vestigt periodiek aandacht op haar bestaan door publicaties in de lokale nieuwsbrief of met folders en posters. Ook draagt zij thema's aan voor discussies of trainingen (bijvoorbeeld afstand-nabijheid). De inrichting heeft in haar bestaan nog niet te maken gehad met integriteitsschendingen.

Integriteit vormt een vast onderwerp in de functioneringsgesprekken.

2.1.2. Optreden tegen agressie en geweld

Scores per indicator

 criterium De inrichting treedt adequaat op tegen agressie en geweld	Afwezig	Aanwezig	Operationeel	Geborgd
Indicatoren				
Personele bezetting		√		
Melding, registratie en analyse van incidenten			√	
Alarmeringsprocedure.				√
Samenwerking inrichting en school m.b.t. incidenten		√		
Nazorg incidenten		√		

Onderbouwing van de scores

Personele bezetting

De personele inzet wordt waar mogelijk gekoppeld aan de risico's in de inrichting. Zo is de groepsleiderformatie vergroot toen de groepsgrootte opgehoogd werd van tien naar twaalf jongeren. Beoogd werd de bezetting (op de behandelafdelingen) in de late dienst op te hogen van twee naar drie groepsleiders. In de praktijk wordt dit vanwege onderbezetting of ziekte niet gerealiseerd. In de praktijk wordt op de behandelgroepen in 70% van de situaties de derde late dienst ingezet.

De personeelsinzet bij de visitatie in de ochtenduren is ontoereikend. De in beginsel beschikbare ondersteuning door een AID'er is feitelijk meestal niet beschikbaar, waardoor één enkele medewerker de visitatie van alle jongeren die naar buiten gaan of bezoek hebben, moet uitvoeren.

De school kampt met personeelsgebrek enerzijds veroorzaakt door het verloop onder het personeel en anderzijds door het hoge ziekteverzuim ($\pm 16\%$). Dit zet druk op de beschikbare mogelijkheid om het onderwijsprogramma te kunnen aanbieden; jongeren kunnen niet naar school en zitten op de leefgroep en doen een beroep op de groepsleiding.

Melding, registratie en analyse van incidenten

Van de incidenten die voorkomen wordt een melding bijzonder voorval gemaakt. De incidenten worden per situatie bekeken en waar nodig wordt het beleid (regels en/of procedures) van de inrichting aangepast. Incidenten worden periodiek door de inrichting op het "Doggerweb" vermeld.

Alarmeringsprocedure.

De alarmeringsprocedures zijn duidelijk voor het personeel. Er wordt in de praktijk geoefend met het omgaan met alarmsituaties. Ook in het kader van de BHV beschikt de inrichting over een goed uitgewerkt plan. In dit kader vinden ook regelmatig oefeningen plaats. Alarmsituaties worden geëvalueerd. De positie van het personeel wordt daarin nadrukkelijk betrokken en dit kan leiden tot aanpassingen (bijvoorbeeld afsluiten van de gangen waaraan de slaapkamers gepositioneerd zijn).

Samenwerking inrichting en school m.b.t. incidenten

Er is contact tussen de school en de mentor van de jongere. Als de jongere niet goed meedraait op school keert hij terug naar de leefgroep.

De informatie van de school wordt bij de teambespreking meegenomen. Ter voorbereiding van een planbespreking spreken de mentor en de school elkaar minstens één keer.

Hoewel de school en de inrichting in gezamenlijk overleg de incidenten afhandelen, vindt er geen overstijgende analyse plaats van incidenten en incidentpatronen. Overleg is slechts gericht op de afhandeling van het incident. Er is verschil in de aanpak tussen de school en de groepsleiding. Jongeren hebben daarom de neiging om bij conflicten eerder terug te vallen op de groepsleiding dan op de leerkracht bij wie het incident zich heeft voorgedaan.

Nazorg incidenten

De nazorgprocedure is beschreven. De bekendheid met de beschreven procedure is gering. Er zijn geen aangewezen personeelsleden getraind voor de opvang. In de praktijk wordt als volgt gehandeld: de 'dogger' (vrijgestelde functionaris die als coördinator fungeert) fungeert als eerste aanspreekpunt. De leidinggevenden vervullen een actieve rol. Ook kan indien nodig deskundige hulp ingeschakeld worden.

2.2 Bejegeningsklimaat

Dit risicogebied kent drie criteria: *de inrichting waarborgt de rechten van de jongeren, de inrichting biedt de jongeren een voorspelbaar perspectief en de inrichting gaat respectvol om met de jongeren.* Alle drie de criteria komen hieronder achtereenvolgens aan bod. Elk met een aantal indicatoren.

2.2.1. Waarborgen rechten jongeren

Scores per indicator

 criterium De inrichting waarborgt de rechten van de jongeren	Atwezig	Aanwezig	Operationeel	Geborgd
Indicatoren				
Informereren van jongeren		√		
Klachtprocedures, verzoek- of bezwaarschriften			√	
Hulp en rechtsbijstand		√		
Recht op medische / psychiatrische behandeling		√		
Visie op geprotocolleerd uitvoeren van separaties en isolaties	√			
Dagbesteding jongeren (onderwijs of anderszins)	√			

Onderbouwing van de scores

Informereren van jongeren

De inrichting heeft de huisregels op elke leefgroep beschikbaar. De mentor neemt bij binnenkomst van de jongere een aantal belangrijke huisregels met hem door.

De jongeren geven aan wisselend geïnformeerd te zijn. De een meer of beter dan de ander. De Commissie van Toezicht (CvT) en de maandcommissaris waren bij de geïnterviewde jongeren niet goed bekend.

Klachtprocedures, verzoek- of bezwaarschriften

De huisregels beschrijven de mogelijkheden van klagen en beroep vrij uitgebreid. Ook de rol van de maandcommissaris wordt daarin toegelicht. De leden van de CvT bezoeken de inrichting regelmatig als maandcommissaris. Zij handelen dan sprekersbriefjes af en bezoeken de leefgroepen. In enkele gevallen vragen zij naar aanleiding van een sprekersbriefje een schriftelijke reactie van de directie, die dan aan de jongere wordt voorgelegd. Hierin wordt tevens vermeld dat de jongere in klagen kan gaan indien hij dat wenst. Het aantal klachten in De Doggershoek is, mede door deze bemiddeling van de CvT, erg laag (in 2005 drie klachten). De Commissie en de directie verklaren dit lage aantal tevens vanuit de methodiek van het Sociaal Competentiemodel als onderdeel van de totale pedagogische visie, die problemen bij de bron aanpakt en het aanleren van oplossingsvaardigheden als een kernfunctie beschouwt.

Hulp en rechtsbijstand

Jongeren kunnen zich laten bijstaan door een ouder/voogd of advocaat bij het indienen en behandelen van hun klacht. Dit gebeurt slechts sporadisch.

Recht op medische / psychiatrische behandeling

De Doggershoek heeft medische expertise geregeld in samenwerking met de GGD Den Helder. Ook is er een psychiater parttime werkzaam ten behoeve van De Doggershoek. Vanuit dit perspectief bezien heeft de jongere gemakkelijk toegang tot de medische dienst. Tegelijk moet geconstateerd worden dat vooral de ggz-functie betrekkelijk marginaal is. Binnen De Doggershoek erkent men dat de zorgbehoefte van veel

jongeren geestelijke gezondheidszorg en psychiatrische zorg in engere zin noodzakelijk maken. Het zorgaanbod is echter beperkt en niet geïntegreerd met de totale zorgvisie die men binnen De Doggershoek heeft ontwikkeld.

Er is vooralsnog geen visie op geestelijke gezondheidszorg geëxpliciteerd waarin op basis van een inventarisatie van te onderscheiden soorten psychische problematiek en psychiatrische stoornissen een daarop aansluitend behandelaanbod is uitgewerkt. De behandeling is in hoofdzaak gebaseerd op het (ortho-) pedagogische referentiekader en uitgewerkt in de vorm van het Sociaal Competentiemodel. Het behandelaanbod omvat niet behandelingsmethodieken die in de professionele richtlijnen voor de behandeling van psychiatrische stoornissen zijn opgenomen, zoals die in de geestelijke gezondheidszorg van toepassing zijn. Ook worden geen systematische risicotaxatie en delictanalyse in relatie tot de aanwezige psychopathologie uitgevoerd.

In de hierna volgende paragrafen zal hieraan verdere aandacht worden besteed.

Visie op geprotocolleerd uitvoeren van separaties en isolaties

Tijdens het toezichtonderzoek bleek dat er niet wordt gewerkt met een protocol dat de besluiten, het besluitvormingsproces en de uitvoering van het separeren en isoleren beschrijft die risico's op gezondheidsschade maximaal reduceren, respectievelijk voorkomen. Ook vindt er niet op een systematische wijze evaluatie en zo nodig bijstelling van het beleid over het afzonderen van jongeren plaats. Wel hanteert in de dagelijkse praktijk de groepsleiding een duidelijke algemene visie op het isoleren en afzonderen van jongeren. Zij geven aan dat zij een algemene visie op het werken met deze groepen jongeren delen. Het Sociaal Competentiemodel neemt hierin een centrale plaats in. Afzondering en isoleren komen voor, maar worden naar zeggen van de groepsleiding nooit als strafmaatregel toegepast. Het gaat er om effectief in te grijpen en niet om te straffen. Als er conflicten tussen jongeren spelen waarbij zij zich agressief gedragen kan de groepsleiding besluiten om de jongeren uit de groep te halen en af te zonderen. Een visie op en werkervaring met het isoleren van jongeren met en in samenhang met psychiatrische stoornissen is niet aanwezig.

Dagbesteding jongeren (onderwijs of anderszins)

Jongeren opgenomen in De Doggershoek gaan naar school. Hoewel de school streeft naar snelle plaatsing in een (opvang)-schoolgroep, komt het in de praktijk nog voor dat jongeren moeten wachten op plaatsing (twee weken). Dit wachten wordt veroorzaakt door capaciteitsgebrek (volle klassen) en een onvoldoende functionerend toelatingsbeleid. Ook blijken jongeren soms lang in de opvangklas te zitten, omdat de overige klassen vol zitten. De recent ingestelde Commissie voor de begeleiding moet hierin verbetering brengen. Door het feit dat het personeelstekort, zoals reeds eerder genoemd, het onmogelijk maakt dat er voor *alle* jongeren een dagprogramma op school wordt geboden, waardeert de inspectie dit punt als onvoldoende.

2.2.2. Bieden van voorspelbaar perspectief

Scores per indicator

 criterium De inrichting biedt de jongeren een voorspelbaar perspectief	Atwezig	Aanwezig	Operationeel	Geborgd
Indicatoren				
Informatie jongeren over doel en perspectief verblijf			√	
Betrokkenheid jongeren bij verblijfs- / behandelplan.			√	
Betrokkenheid ouders / wettelijke vertegenwoordigers bij verblijfs- / behandelplan			√	
Informatie jongeren over doel en perspectief school	√			

Onderbouwing van de scores

Informatie jongeren over doel en perspectief verblijf

Het is voor jongeren altijd duidelijk wat het doel en perspectief van het verblijf in De Doggershoek is. Alle jongeren beschikken over een verblijfs- of behandelplan waarin het doel en perspectief opgenomen is; omdat zij bij de periodieke bespreking hiervan uitgenodigd worden, is dit bij hen bekend.

In de dagelijkse begeleiding vinden vervolgens systematisch gesprekken plaats over het doel en het perspectief van de jongeren.

Betrokkenheid jongeren bij verblijfs- / behandelplan.

De verblijfs- en behandelplannen worden pas vastgesteld nadat ze met de jongere en diens ouders of voogd zijn besproken. De geïnterviewde jongeren waren bekend met deze procedure.

Betrokkenheid ouders / wettelijke vertegenwoordigers bij verblijfs- / behandelplan

De inrichting betreft de ouders/voogd van de jongere zo actief mogelijk bij het vaststellen van het verblijfs- en behandelplan.

Informatie jongeren over doel en perspectief school

Na een intakegesprek, waarbij de schoolgeschiedenis en de eventuele beroepswens centraal staan, wordt de jongere in een opvangklas geplaatst. In deze fase is niet structureel voorzien dat de jongere geïnformeerd wordt over het doel en het perspectief van het onderwijs. Naar school gaan is nu eenmaal noodzakelijk als daginvulling en incidenteel worden jongeren inhoudelijk geïnformeerd over het perspectief van het onderwijs. De school onderkent dit, maar stelt hier tegenover dat het voor veel jongeren, gelet op het vaak verbrokkelde schoolverleden, niet mogelijk is om een perspectief te bieden. Wel worden jongeren na de opvangklas geplaatst in een onderwijsrichting (basisvorming, vmbo of vmbo-t).

2.2.3. Omgang met de jongeren

Scores per indicator

 criterium De inrichting gaat respectvol om met de jongeren	Afwezig	Aanwezig	Operationeel	Geborgd
 Indicatoren				
Bescherming privacy en persoonlijke levenssfeer			√	
Naleving gedragsregels / omgangsvormen			√	
Nemen / verantwoorden van sanctionerende en geweldsmaatregelen			√	
Besluitvorming / verantwoording van intrekken vrijheden			√	

Onderbouwing van de scores

Bescherming privacy en persoonlijke levenssfeer

Er wordt altijd geklopt voor men een kamer binnen gaat. Personeelsleden gaan zorgvuldig om met de spullen van jongeren. Ook met informatie over jongeren wordt zorgvuldig omgesprongen. Zo wordt zichtbare informatie op computerschermen weggeklikt als iemand binnenkomt. Deze gewenste omgangsvormen zijn beschreven in beleid.

Naleving gedragsregels / omgangsvormen

Het beleid op dit punt is vastgelegd (zie ook boven: TOM POES en gedragscode). Alle geïnterviewden gaven er blijk van dit beleid ook in de praktijk te hanteren. De methodiek van het Sociaal Competentiemodel sluit hier goed op aan.

Nemen / verantwoorden van sanctionerende en geweldsmaatregelen

Kamerplaatsingen tot 30 minuten kunnen plaatsvinden zonder schriftelijke rapportage. Bij afzonderingen langer dan 30 minuten wordt altijd een rapport opgemaakt. Strafcelpplaatsingen worden minimaal gehouden. Bij voorkeur wordt kort geïntervenieerd en keert de jongere zo snel mogelijk terug op de leefgroep. Het Sociaal Competentiemodel werkt met puntenkaarten. Aan het eind van de dag kan met goed gedrag een belpunt, postzegel of snoep verdiend worden. Het aantal klachten is minimaal.

Besluitvorming / verantwoording van intrekken vrijheden

Verloffaciliteiten worden verleend na een officiële machtiging daartoe. Vrijheden kunnen door de groepsleider worden ingetrokken als het gedrag van de jongere op dat moment daartoe aanleiding geeft. Intrekken van de verlofmachtiging kan alleen door de behandelverantwoordelijke of door het Bureau Individuele Jeugdzaken (IJZ).

2.3 Opvoeding en behandeling

Dit risicogebied kent twee criteria: *de inrichting stelt de opvoeding van de jongeren centraal* en *de inrichting behandelt jongeren met psychiatrische en gedragsproblematiek*. Allebei de criteria komen hieronder achtereenvolgens aan bod. Elk met een aantal indicatoren.

2.3.1. Opvoeding

Scores per indicator

 criterium De inrichting stelt de opvoeding van de jongeren centraal	Afwezig	Aanwezig	Operationeel	Geborgd
Indicatoren				
Aansluiting dagprogramma bij ontwikkelingsbehoeften		√		
Afstemming leefomgeving op ontwikkelingsbehoeften			√	
Samenstelling leefgroepen		√		
Samenstelling schoolgroepen	√			
Multidisciplinair overleg over begeleiding jongeren / leerlingen		√		
Bepalen beginsituatie leerlingen	√			
Volgen vorderingen en ontwikkeling leerlingen	√			
Leerinhouden / dagprogramma in relatie tot handelingsplan	√			
Evaluatie uitvoering handelingsplan	√			

Onderbouwing van de scores

Aansluiting dagprogramma bij ontwikkelingsbehoeften

In De Doggershoek krijgt de opvoeding vorm in een dagprogramma. Dit programma sluit niet volledig aan bij de ontwikkelingsbehoeften van de jongeren, omdat jongeren langer op de leefgroep en ook op hun kamer verblijven, omdat het aanbod van onderwijs beperkt beschikbaar is.

De jongere krijgt zorg en begeleiding aangeboden in de leefgroep. Het dagelijkse leven in de groep wordt gestructureerd door een dagritme dat in principe bekend is bij elke jongere. De inrichting heeft vastgesteld welke huisregels voor de inrichting van kracht zijn en op leefgroepen worden daarnaast regels gehanteerd die alleen geldend zijn voor een groep. Jongeren zijn niet altijd op de hoogte van de huisregels.

De inrichting biedt ook activiteiten aan die buiten de leefgroep plaatsvinden. De Doggershoek beschikt over een aantal faciliteiten waar de jongeren onder begeleiding gebruik van kunnen maken, waaronder sport, bioscoop en bibliotheek.

Afstemming leefomgeving op ontwikkelingsbehoeften

De leefomgeving is afgestemd op de ontwikkelingsbehoeften van de jongeren. Bij de inrichting van de leefgroepen is geprobeerd om aan te sluiten bij de leefwereld van de jongeren. Muren zijn beschilderd of behangen met creaties van de jongeren zelf. Naast een eigen kamer beschikken de jongeren over een ruimte waar zij in kleine groepen kunnen ontspannen met muziek, computeren of iets anders. De jongeren kunnen hun ideeën over de inrichting kwijt in wekelijks overleg met de groepsleiding. De leefgroep ruimte is afgescheiden van andere leefgroep ruimtes door tussendeuren, die volgens de huisregels dicht moeten zijn.

Er is aangegeven dat hier strikt op toegezien moet worden, omdat de deuren nog wel eens open staan. De leefgroep wordt begeleid door twee tot drie groepsleiders. De derde toegevoegde dienst wordt regelmatig niet ingevuld, omdat de inrichting te kampen heeft met beperkte personeelscapaciteit.

Bij begeleiding door twee groepsleiders is het toezicht op elke jongere niet op elk moment van de dag te realiseren door de fysieke indeling van de leefgroep ruimte. Het valt op dat de leefomgeving onderhevig is aan schade die zichtbaar van enige tijd geleden dateert, zoals kapotte ramen en meubilair.

Samenstelling leefgroepen

De Doggershoek heeft geen aandeel in de screening van de jongeren die aan de plaatsing vooraf gaat. Dit betekent dat de inrichting elke jongere dient op te nemen die door IJZ wordt aangemeld voor verblijf of behandeling.

De inrichting hanteert een aantal vastgestelde criteria voor de samenstelling van de leefgroepen op basis waarvan Bureau Individuele Jeugdzaken (IJZ) toewijst:

- opvang of behandeling;
- geslacht;
- persoonlijkheidskenmerken jongeren.

Binnen de behandelgroepen voor jongens is sprake van een differentiatie. Indien nodig of gewenst behoort interne doorstroming naar een andere behandelgroep tot de mogelijkheden.

Daarnaast worden jongeren intern doorgeplaatst in een uitstroomgroep als zij in de laatste fase van hun verblijf verkeren en vervolgens voorbereid moeten worden op een verblijf in een open inrichting of terugkeer in de maatschappij.

Samenstelling schoolgroepen

Hoewel de school streeft naar plaatsing van de jongere in een schoolgroep die past bij de onderwijsbehoefte, slaagt de school daar onvoldoende in. Dit wordt veroorzaakt door een gebrekkige intakefase, waarbij niet of nauwelijks een adequaat plan voor het onderwijs is vastgelegd. Leerkrachten moeten daarom in de praktijk uitzoeken welk onderwijsprogramma het beste past bij de jongere. In de praktijk betekent dit dat er boeken en lesstof worden aangeboden die zicht moeten geven op de mogelijkheden en capaciteiten van de jongere. Een gestructureerde intake al dan niet in combinatie met een assessment ontbreekt.

Een ander aspect dat van negatieve invloed is op de samenstelling van de schoolgroep is het al eerder genoemde lerarentekort. Het gevolg hiervan is dat soms groepen worden opgeheven of samengevoegd. Organisatorische overwegingen overheersen ten opzichte van inhoudelijke. Uit de verschillende gesprekken komt steeds naar voren dat er sprake is van disproportionele lesuitval.

Multidisciplinair overleg over begeleiding jongeren / leerlingen

Er is overleg tussen de inrichting en de school over de jongere. De school participeert in de behandelbesprekingen. Dit kan zijn in de vorm van een verslag of daadwerkelijke aanwezigheid van de mentorleerkracht op de behandelbespreking. School en inrichting overleggen dagelijks in de vorm van een korte briefing in het ochtendoverleg en door middel van het "Dogger-journaal". Ook de school kent een

DOK-journaal waarin de bevindingen aan het einde aan de dag worden vastgelegd. Contact met de groepsleiding van de jongere wordt onderhouden door de mentor van de jongere. De school heeft een 'dagcoördinator'. Deze persoon is vrijgesteld van lesverplichtingen, mits dat mogelijk is, om zorg te dragen voor opvang van jongeren en het regelen van allerlei afspraken met betrekking tot therapie, gesprekken et cetera. Hoewel er sprake is van overleg tussen de school en de inrichting, heeft dit sterk het karakter van het regelen van allerlei dagelijkse zaken. Wel is er een aantal overlegsituaties tussen de inrichting en het onderwijs, die als doel hebben om tot afstemming te komen. In de praktijk zijn de effecten hiervan echter nog onvoldoende zichtbaar.

Bepalen beginsituatie leerlingen

Het bepalen van de beginsituatie is volstrekt onvoldoende. Zoals reeds eerder gemeld in dit rapport ontbreekt een heldere intakeprocedure. Dit maakt dat jongeren veel te lang wachten op een passend onderwijsaanbod. Uit dossieronderzoek blijkt dat er onvoldoende onderwijsgegevens voorhanden zijn, maar er blijkt ook niet welke inspanningen de school verricht om gegevens van jongeren binnen te krijgen. De binnen de JJI's in gebruik zijnde Onderwijs-Traject-Kaart (OTK) is niet aanwezig of slechts gedeeltelijk ingevuld voor jongeren die van elders (andere JJI) komen. Ook trof de inspectie geen gegevens aan die ontleend zijn aan bijvoorbeeld psychologisch onderzoek. De recent (sinds september) gestarte Commissie voor de begeleiding moet hierin verbetering aanbrengen, maar op dit moment is dit punt onvoldoende.

Volgen vorderingen en ontwikkeling leerlingen

Door het ontbreken van een heldere beginsituatie en de gebrekkige registratie in de handelingsplannen is het niet mogelijk om vast te stellen of de jongeren zich conform de verwachting ontwikkelen. Immers, een bepaling van de mogelijkheden ontbreekt. In de dossiers ontbreken vrijwel structureel gegevens over de vorderingen.

Leerinhouden / dagprogramma in relatie tot handelingsplan

Zoals eerder gesteld, is de inhoud van het onderwijs sterk afhankelijk van de onmogelijkheden van de school om een breed aanbod te bieden. De redenen hiervoor zijn reeds eerder vermeld. Voor jongeren betekent dit dat ze het risico lopen geen passend onderwijs te krijgen. Dit laatste zeker ook vanwege het feit dat er geen handelingsplannen zijn, die inhoudelijk richting kunnen geven aan het onderwijs. Jongeren zijn veelal aangewezen op eigen initiatief. Dit betreft zowel de aanschaf van studiemateriaal als het ontbreken van adequate begeleiding bij een studie. De boeken worden verstrekt en het is aan de jongere om hier vooral zelfstandig mee aan het werk te gaan. Dit laat onverlet dat leerkrachten met grote inzet proberen om het onderwijs tot een zinvolle dagbesteding te maken en zeker perspectief willen bieden aan de jongeren; ook worden er successen behaald in de vorm van (deel)-certificaten en diploma's. Echter, een professionele basis om dit ook mogelijk te maken ontbreekt. Dit maakt het onderwijsleerproces uiterst kwetsbaar en trekt een te grote wissel op de spankracht van de individuele leraar.

Evaluatie uitvoering handelingsplan

Los van het ontbreken van handelingsplannen is het voor de school niet mogelijk om te evalueren, omdat vooraf gestelde onderwijsdoelen ontbreken. In de praktijk worden de jongeren gevolgd en bepalen ad-hoc beslissingen de inhoud van het onderwijs. De school kan op deze wijze ook niet aantonen dat het maximale uit jongeren wordt gehaald.

2.3.2. Behandeling

Scores per indicator

Criterion De inrichting behandelt jongeren met psychiatrische en gedragsproblematiek	Afwezig	Aanwezig	Operationeel	Geborgd
Indicatoren				
Visie op het voorkomen van psychiatrische stoornissen	√			
Herkennen en diagnosticeren van behandelbare psychiatrische stoornissen		√		
Intern en / of extern behandel aanbod behandelbare psychiatrische stoornissen		√		
Visie op het uitvoeren van geprotocolleerde geneeskundige behandelingen onder dwang	√			
Multidisciplinaire vaststelling medisch-psychiatrisch behandelbeleid		√		
Behandeling PIJ'ers en civielrechtelijk geplaatste jongeren op basis van behandelplan			√	

Onderbouwing van de scores

Visie op het voorkomen van psychiatrische stoornissen

De Doggershoek heeft niet een expliciete inventarisatie uitgevoerd naar het voorkomen van psychiatrische stoornissen. Er is ook niet een visie of beleid daarover ontwikkeld. Wel zijn er inschattingen van vooral de psychiater dat psychiatrische stoornissen naar alle waarschijnlijkheid veelvuldig voorkomen. Dit betreft overigens niet alleen traumagerelateerde, maar eveneens diverse andere soorten psychiatrische stoornissen, waaronder autistiforme ontwikkelingen, persoonlijkheidsstoornissen, psychopathische scheefgroei, angst- en affectieve stoornissen. Deze inschattingen zijn mede gebaseerd op de beschikbare onderzoeksliteratuur.

Herkennen en diagnosticeren van behandelbare psychiatrische stoornissen

In het algemeen heeft het personeel niet zoveel oog en mogelijkheden voor onderkenning van het voorkomen van psychiatrische stoornissen. Het ontbreekt De Doggershoek aan een adequaat vermogen tot (tijdige) screening van psychopathologie onder de jongeren. Weliswaar is de groepsleiding in staat om afwijkend of vreemd gedrag bij jongeren te signaleren, maar er is niet voldoende deskundigheid onder de groepsleiding om de implicaties hiervan voor preventie, onderzoek en behandeling te kennen en te begrijpen. Tegelijkertijd is de groepsleiding wel belast met de taak om afwijkend gedrag te signaleren en zo nodig naar behandelverantwoordelijken en psychiater door te spelen. Evenmin is er een duidelijke systematiek operationeel waarbij de problematiek van de jongeren multidimensioneel wordt geanalyseerd ten behoeve van daarop afgestemde behandelingsmethodieken en behandelinterventies. Ofschoon vele jongeren in De Doggershoek verblijven wegens gepleegde delicten, vindt er niet een systematische risico-

en delictanalyse plaats met behulp van gestandaardiseerde instrumenten, die in samenhang wordt geplaatst met psychopathologie en zorgbehoefte. Dit is opmerkelijk, omdat onderzoek laat zien dat het recidivepercentage in belangrijke mate mede hierdoor kan worden teruggebracht.

Het is daarom waarschijnlijk dat er in De Doggershoek sprake is van onderdiagnostiek van psychiatrische stoornissen.

Intern en / of extern behandelaanbod behandelbare psychiatrische stoornissen

In De Doggershoek is het behandelaanbod in sterke mate gebouwd op het zogenaamde Sociaal Competentiemodel. Hierin wordt op basis van klassieke en operante leertheorie beschreven hoe gedrag van de jongeren versterkt, verzwakt, respectievelijk uitgedoofd kan worden. In de praktijk voert de groepsleiding dit model uit, waarbij een accent ligt op vaardigheidstraining en opvoedingstechnieken. In de professionele benadering wordt benadrukt dat de groepsleiding niet teveel op "betrekkingsniveau" met de jongeren dient om te gaan, maar een zekere distantie moet behouden, die tenminste emotionele overbetrokkenheid en het risico om uitgespeeld te worden dient te voorkomen en een neutrale houding dient te versterken. Dit betekent niet dat de groepsleiding niet gemotiveerd is om met de jongeren te werken. Vele groepsleiders voelen sterke affiniteit en betrokkenheid met de groep jongeren. De motivatie en 'natuurlijke' begaafdheid om met deze jongeren te werken is bij vele groepsleiders in sterke mate aanwezig. De behandelverantwoordelijken sturen bij het vorm geven aan het Sociaal Competentiemodel de groepsleiding aan. De behandelverantwoordelijke draagt de verantwoordelijkheid voor de coördinatie en uitvoering van de pedagogische behandeling; in de visie van De Doggershoek vormt deze benadering een generieke eerstegraads behandelstrategie. In dit kader is de behandelverantwoordelijke eveneens verantwoordelijk voor het opstellen en evalueren van het behandelplan dat de jongere na enkele weken krijgt. Indien er complicerende en mogelijk psychiatrische symptomen aanwezig zijn, speelt de behandelverantwoordelijke deze desgewenst door naar de psychiater. Het Sociaal Competentiemodel blijkt hiermee het personeel een kader te bieden dat dienst doet als een bruikbaar referentiepunt en dat de coherentie voor het handelen versterkt. Dit mag een duidelijk positieve eigenschap in het behandelaanbod heten. Daarbij moet worden opgemerkt dat de eenduidigheid waarmee dit model wordt toegepast soms nogal gebrekkig kan zijn. Tussen de vele groepsleiders bestaan grote verschillen in sensitiviteit, alertheid, openheid voor de complexiteit en gelaagdheid van communicatie, attitude en kennis, die bemoeilijkend kunnen werken op het consistent en professioneel toepassen van theorie en praktijk van het Sociaal Competentiemodel. Ook is voortdurende aandacht voor de samenwerkingsrelatie tussen het afdelingshoofd en de behandelverantwoordelijke nodig. De ervaring leert dat deze nogal kan wisselen, mede afhankelijk van de mate waarin er sprake is van personeel verloop. Dit heeft ogenblikkelijk repercussies op de sfeer, het gevoel van cohesie en veiligheid in de groep en het voorkomen van agressief en onrustig gedrag bij de jongeren. Tenslotte is een probleem dat er niet wetenschappelijk onderzoek is uitgevoerd naar de vraag in hoeverre het Sociaal Competentiemodel ook werkelijk teweegbrengt wat het beoogt.

Een ander aandachtspunt betreft de 'tweedegraads' behandeling in de zin van een op de specifieke stoornis aansluitende psychotherapeutische, psychiatrische of somatische behandeling. In De Doggershoek is deze

gebrekkelijk beschikbaar en zwak geïntegreerd met het totale behandelaanbod. Het Sociaal Competentiemodel wordt gebruikt, omdat het is gebaseerd op de idee dat het in principe op alle jongeren van toepassing is. Daar waar jongeren echter lijden onder een psychiatrische stoornis, of dit nu een traumagerelateerde stoornis, een persoonlijkheidsstoornis, angst- of stemmingsstoornis et cetera is, is dit model niet behulpzaam noch effectief om de betreffende stoornis zelf te behandelen. Ook is de relatie met de betekenis en de aanpak van het delict, alsmede de relatie hiervan met een eventuele psychiatrische stoornis, niet verdisconteerd in de keuze van mogelijkheden van psychiatrische of psychotherapeutische interventies.

Daarnaast beschikt De Doggershoek niet zelf over medische en psychiatrische expertise. Deze wordt onder andere ingehuurd via de GGD Den Helder. Het gevolg hiervan is dat de dossiervorming, het interdisciplinaire overleg en de afstemming van diagnostische en behandelactiviteiten in brede zin, afgezien van juridische beletsels hiertoe, in sterke mate lacunair is.

Binnen de medische dienst is de samenwerking overigens van goede kwaliteit. Men merkt dat er onder de jongeren veel psychiatrische problematiek bestaat en veel seksueel misbruik is voorgekomen, dat de jongeren vaak zeer weinig kennis hebben van hun eigen lijf, van hygiëne en van seksualiteit. De medische dienst tracht op individuele basis hieraan aandacht te besteden door middel van voorlichting. De mogelijkheden zijn echter zeer beperkt. Ook ontbreekt het aan een systematische informatie-uitwisseling met de behandelverantwoordelijken. Deze hangt deels samen met het medisch beroepsgeheim; anderzijds is sprake van gebrekkige afstemming van zorg. Zo is het “no show” percentage van jongeren dat niet op een afgesproken spreekuur verschijnt 50%. Meestal wordt dit ook niet van te voren afgezegd. Maar ook komt het met regelmaat voor dat er een spoedafpraak met de medische dienst moet worden gemaakt, waarbij vervolgens de afspraak weer wordt afgezegd. De informatieoverdracht naar de medische dienst wordt als uiterst gebrekkelijk ervaren en is daarom risicovol. Ook het gemeenschappelijke preventiebeleid is beperkt werkzaam. Zo is er geen systematisch vaccinatiebeleid voor de preventie van hepatitis b.

Tenslotte blijken de dossiervorming zelf, het medicatiebeleid en daarmee het beleid over de medicatieveiligheid gebrekkelijk te zijn. Ofschoon er afspraken zijn dat de groepsleiding de verstrekking van voorgeschreven medicatie aan de jongeren aftekent, is niet voldoende duidelijk gebleken hoe systematisch dit metterdaad plaatsvindt. De medische dienst daarentegen constateert met enige regelmaat dat medicatie niet volgens voorschrift wordt verstrekt, vergeten wordt of helemaal niet wordt ingenomen. Dit kan soms ernstige gevolgen hebben, bijvoorbeeld dat een jongere door rebound effecten van het niet of te laat gebruiken van Ritalin of Concerta afgezonderd wordt.

Visie op het uitvoeren van geprotocolleerde geneeskundige behandelingen onder dwang

Zoals onder paragraaf 2.2 al is beschreven, is er geen expliciet operationele procedure voor de toepassing van dwang. In de dagelijkse praktijk ligt de operationele besluitvorming over insluiting in de vorm van separeren of isoleren bij de groepsleiding. Het toezicht hierop is administratief wel geregeld, maar niet in het kader van een systematisch kwaliteitsbeleid werkzaam. De medische dienst heeft aangegeven dat van insluiting van jongeren in de separeer/afzonderingsruimte die langer dan een dag duurt geen melding wordt

gedaan aan de medische dienst, ondanks dat deze wettelijk is verplicht, gezien de noodzaak om effectief medisch toezicht te kunnen houden.

Multidisciplinaire vaststelling medisch-psychiatrisch behandelbeleid

Het multi-, respectievelijk interdisciplinaire karakter van het medisch-psychiatrische behandelbeleid is marginaal, omdat het betrekking heeft op een slechts klein deel van de totale zorgbehoefte onder de jongeren. Er is slechts één psychiater parttime beschikbaar en er is ook niet een visiedocument over psychiatrische zorg dat als referentie kan dienen bij het uitwerken van het psychiatrische zorgaanbod en bij het vormgeven van het multidisciplinaire overleg.

Behandeling PIJ'ers en civielrechtelijk geplaatste jongeren op basis van behandelplan

Jongeren met een PIJ-maatregel of die civielrechtelijk geplaatst zijn voor behandeling worden op basis van een vastgesteld plan behandeld.

Als het gaat om de pedagogische begeleiding en behandeling van de jongere neemt De Doggershoek een aantal uitgangspunten in haar beleid in acht, dat gebaseerd is op (ortho-)pedagogische theorieën en modellen. Het Sociaal Competentiemodel dient gezien te worden als een handelingsmodel dat medewerkers moet ondersteunen bij het vormgeven van het methodische handelen ten aanzien van de jongeren.

Het behandelingsplan van iedere jongere wordt zichtbaar geconcretiseerd en uitgewerkt in doelen en middelen, die gerelateerd zijn aan de genoemde theoretische concepten.

Dit behandelplan dient conform regelgeving binnen zes weken na opname te zijn vastgesteld. De Doggershoek overschrijdt in een aantal gevallen deze termijn.

De te bereiken behandeldoelen zijn onderverdeeld in korte en lange termijndoelen en worden in concrete formuleringen opgenomen in het plan. Per doel geeft de inrichting aan op welke wijze dit in de komende periode gerealiseerd dient te worden. Onder middelen valt dan bijvoorbeeld te lezen dat middels mentorgesprekken of een therapie de jongere geholpen wordt om het betreffende doel te bereiken.

Gemiddeld één maal per twee weken bespreekt de groepsleiding de ontwikkeling van de jongere in een Voortgangsoverleg in aanwezigheid van de behandelverantwoordelijke en het afdelingshoofd. Afhankelijk van positieve dan wel minder positieve ontwikkelingen in het gedrag van de jongere worden afspraken in het kader van de behandeling aangepast.

In de evaluatie, die de inrichting doorgaans organiseert, worden de plannen bijgesteld en op grond van de ontwikkelingen van de jongere geactualiseerd.

De Doggershoek maakt in haar plaatsingsbeleid geen onderscheid tussen PIJ en civielrechtelijk geplaatste jongeren. Medewerkers en directie van de inrichting delen elkaars visie dat in de benadering en de behandeling van de problematiek van deze groepen jongeren geen onderscheid is. Opvallend is dat jongeren wel het verschil zien tussen PIJ-ers en civielrechtelijk geplaatste jongeren. Zij vinden dat OTS-ers

het wel eens moeilijk kunnen hebben als er één of meer PIJ-ers in de leefgroep verblijven. De laatste groep jongeren heeft meestal een hogere status en neemt vaak een dominante groepsrol in. Dit verkleint het veiligheidsgevoel bij de OTS-ers, die over het algemeen jonger zijn.

2.4 Deskundigheid van het personeel

Dit risicogebied kent één criterium: *de inrichting draagt zorg voor een professionele bedrijfscultuur*. Het criterium komt hieronder aan bod met een aantal indicatoren.

2.4.1. Bedrijfscultuur

Scores per indicator

Criterium De inrichting draagt zorg voor een professionele bedrijfscultuur	Afwezig	Aanwezig	Operationeel	Geborgd
Indicatoren				
Formatie gezondheidszorgfuncties volgens DJI adviesnorm.	√			
7x24 uren bereikbaarheid arts en psychiater	√			
Kwaliteit en deskundigheid personeel in relatie tot behoefte doelgroep		√		
Beleid professionele ontwikkeling medewerkers		√		
Scholingsaanbod gezondheidszorggebied	√			
Handelen medewerkers in relatie tot behoefte doelgroep		√		

Onderbouwing van de scores

Formatie gezondheidszorgfuncties volgens DJI adviesnorm

DJI adviesnorm	Realisatie De Doggershoek
1 fte verpleegkundige op 50 jongens en 1 fte verpleegkundige op 33,5 meisjes	2,88 fte verpleegkundigen
1 fte arts op 192 jongeren	0,44 fte huisarts
1 fte K&J psychiater op 57,5 jongeren	contractueel 20 uur per week beschikbaar

De formatie van behandelverantwoordelijken is lager dan de norm.

De formatie 'groepsleiding' is voornamelijk samengesteld uit personeel met mbo vooropleiding.

Er is één psychiater parttime (<20 uur) werkzaam.

7x24 uren bereikbaarheid arts en psychiater

De 24-uur bereikbaarheid van de psychiater is niet structureel geregeld. Het is tot op heden niet gelukt om een samenwerkingsafpraak hierover met GGZ Noord Holland noord tot stand te brengen. Ook intern is er geen structurele oplossing voor dit probleem gevonden, anders dan dat men zo nodig de eigen psychiater kan bereiken.

De bereikbaarheid van de arts is met de GGD geregeld.

Kwaliteit en deskundigheid personeel in relatie tot behoefte doelgroep

Het personeel van de inrichting dat in-/direct een bijdrage levert aan de behandeling van de jongere in de leefgroep valt te onderscheiden in de behandelverantwoordelijken, de afdelingshoofden en de (senior-) groepsleiders. De maatschappelijk werker draagt zorg voor de ondersteuning en begeleiding van de ouders. Daarnaast is een jeugdpsychiater in dienst die specifiek verantwoordelijk is voor de interventies in het kader van de behandeling van het psychopathologische ziektebeeld.

Zowel de behandelverantwoordelijken als de jeugdpsychiater hebben een opleiding die voldoet aan de normen die gerelateerd zijn aan hun functie en de daaraan verbonden bevoegdheden. De afdelingshoofden en maatschappelijk werkers zijn minimaal hbo opgeleiden, of verwachten deze opleiding binnen afzienbare tijd af te ronden.

De groepsleiders zijn mbo dan wel hbo opgeleide medewerkers. In een aantal gevallen zijn medewerkers aangesteld die niet aan deze norm voldoen. De inrichting heeft een trainings-/opleidingsplan vastgesteld, dat voorziet in de toerusting van de groepsleiders. Van elke groepsleider wordt verwacht dat hij deze training met goed gevolg afsluit, voordat hij eigenstandig in samenwerking met een collega een dienst op de leefgroep mag invullen. Naast thema's als de methodische uitgangspunten van de organisatie, krijgt de medewerker ook een fysieke en mentale weerbaarheidstraining aangeboden.

De school kampt met grote personeelsproblemen, enerzijds veroorzaakt door een hoog ziekteverzuim en anderzijds als gevolg van verloop. Nieuw aangestelde leerkrachten blijken in de praktijk onvoldoende competent voor het onderwijs aan de doelgroep. Gedeeltelijk maakt de school gebruik van scholingen die worden verzorgd door een Regionaal Opleidingscentrum (ROC).

Beleid professionele ontwikkeling medewerkers

De Doggershoek heeft in januari 2006 ten behoeve van het personeelsbeleid een beleidsplan vastgesteld. De inrichting geeft hierin aan dat zij meer inhoud wil geven aan de behandeling die zij organiseert. Dit betekent onder meer dat groepsleiders middels bij- of nascholing op hbo niveau geschoold moeten worden.

Voor de medewerkers die nog geen relevante middelbare beroepsopleiding hebben gevolgd, organiseert de inrichting in samenwerking met het ROC een verkorte mbo opleiding. Medewerkers geven aan dat groepsleiders door de inrichting niet verplicht worden om een hbo kwalificatie te halen.

De huidige stand van zaken is dat de groepsleiders die al langer in dienst zijn van De Doggershoek in staat zijn om conform het vastgestelde pedagogisch beleid te handelen. Nieuwe medewerkers krijgen structureel een in-service-training aangeboden, waarin ondermeer de pedagogische uitgangspunten worden behandeld. Door de capaciteitsuitbreiding, het relatief grote verloop en het daarmee samenhangende tekort aan pedagogisch personeel is sprake van een achterstand in de professionele ontwikkeling en toerusting. Medewerkers geven aan dat de achterstand ook is ontstaan doordat de uitvoering van de methodische trainingen onder druk is komen te staan, omdat aan de BHV trainingen prioriteit is gegeven.

Voor de school ontbreekt een integraal scholingsprogramma gericht op de onderwijskundige behoeften van de doelgroep en de competenties en vaardigheden van het onderwijskundige personeel.

Scholingsaanbod gezondheidszorggebied

De differentiatie in professionele competenties binnen de groep behandelverantwoordelijken is beperkt. Het ontbreekt aan een voldoende mate van deskundigheid op het terrein van psychiatrische, specialistische psychodiagnostische en psychotherapeutische kennis en vaardigheden. In het opleidingsbeleid wordt hieraan slechts beperkt tegemoet gekomen.

Onder de groepsleiding is het merendeel geschoold op een mbo niveau. Dit is niet voldoende om aan de complexe zorgbehoefte van deze groepen jongeren tegemoet te komen. In het opleidingsbeleid wordt niet voldoende zichtbaar hoe precies en binnen welke termijn men hierin verbetering zal aanbrengen door middel van training en cursusaanbod. Er is geen sprake van een systematische opleiding in het werken met groepen jongeren binnen deze setting. Hierdoor is het slechts in gebrekkige mate mogelijk om groepsfenomenen te herkennen en te bewerken.

Handelen medewerkers in relatie tot behoefte doelgroep

Medewerkers die (mede) vorm geven aan de pedagogische behandeling van de jongeren, stemmen hun handelen af op de behoefte van de doelgroep.

Zij zijn in staat om de uitgangspunten van de door de inrichting vastgestelde theoretische concepten uit te dragen en toe te lichten. In de wekelijkse voortgangsbesprekingen worden de groepsleiders door de behandelverantwoordelijken en het afdelingshoofd aangestuurd en ondersteund in de uitvoering van het pedagogisch handelen naar de jongeren.

Medewerkers geven aan dat het handelen van de individuele medewerker en de mate waarin dat in relatie is tot de behoefte van de doelgroep, voor een groot deel afhangt van het teamproces. Daar waar de groepsleiders in eenzelfde team bezig zijn om de onderlinge samenwerking vorm te geven, beperkt dit doorgaans de mate waarin ingegaan kan worden op de behoefte van de doelgroep. Volgens de medewerkers wordt er dan eerder beheersmatig dan methodisch gehandeld naar de jongeren. Evenzo meldt men dat de afstemming en samenwerking in de duale aansturing door de behandelverantwoordelijke en het afdelingshoofd hierop van invloed is. Met andere woorden, een uitgebalanceerde samenwerking tussen deze functionarissen heeft een positief effect op de mate van het methodische handelen.

De Doggershoek heeft door het grote verloop op verschillende niveaus onder het personeel periodiek knelpunten ervaren in haar streven om haar handelen af te stemmen op de behoefte van de doelgroep.

Het Sociaal Competentiemodel is ingevoerd, hoewel de inrichting een achterstand heeft in het toerusten van alle groepsleiders. Niet iedere individuele jongere kan rekenen op een methodische aanpak door een gekwalificeerd toegeruste groepsleider die conform de pedagogische uitgangspunten uitvoering geeft aan de behandeling.

Hoofdstuk 3 Oordeel van de inspecties

In dit hoofdstuk wordt de vraag beantwoord of de inrichting een veilig leef-, behandel- en werkklimaat biedt én waarborgt. De inspecties beantwoorden deze vraag door aan te geven óf en waar de inrichting risico heeft op een onveilig leef-, behandel- en werkklimaat. Als er sprake is van een risico wordt hieraan een waardering toegekend. Deze waardering varieert van laag, via matig, naar ernstig tot onaanvaardbaar en is afhankelijk van de mate waarin de inrichting op de onderscheiden risicogebieden op operationeel of geborgd niveau functioneert en de samenhang hiertussen.

Bieden en waarborgen van een veilig leef- behandel- en werkklimaat

Samenvattend oordelen de inspecties dat De Doggershoek een ernstig risico heeft op een onveilig leef-, behandel- en werkklimaat voor de jongeren en voor het personeel van de inrichting en de daaraan verbonden school. Deze risicoschatting heeft vooral betrekking op risico's in de gebieden van het bejegeningsklimaat, de opvoeding en behandeling en de deskundigheid van het personeel. Specifiek voor De Doggershoek is dat de onderwijssituatie een ernstig risico heeft.

De belangrijkste factoren waardoor De Doggershoek ernstige risico's loopt zijn terug te voeren op de samenwerking tussen het onderwijs en de opvoeding en de behandeling. Immers, de kwetsbare positie van het onderwijs zet druk op de dagelijkse gang van zaken. Hierdoor ontbreekt de mogelijkheid om te voorzien in een kwalitatieve dagbesteding voor *alle* jongeren. Inrichting en school zijn zich bewust van deze situatie. Tevens loopt de inrichting risico waar het gaat om aandacht voor en behandeling van jongeren met psychiatrische problematiek. In dit verband is ook de deskundigheid van het personeel op het gebied van psychiatrische stoornissen een risico. Hiertegenover staat dat de omgang met jongeren op respectvolle wijze plaatsvindt.

In relatie tot de vier risicogebieden, *preventie en beheersing agressie en geweld, bejegeningsklimaat, opvoeding en behandeling, deskundigheid van het personeel*, zijn hierbij de volgende punten van belang.

Beheersing agressie en geweld kwetsbaar door gebrekkig inzicht in de veiligheidsbeleving

De Doggershoek heeft voldoende geformaliseerde maatregelen om agressie en geweld te voorkomen. Medewerkers van de inrichting zijn getraind en er is een deugdelijk systeem rondom de incidenten. In mindere mate is er zicht op de veiligheidsbeleving van medewerkers op basis van een risico-inventarisatie. De samenwerking tussen school en inrichting is zwak evenals de nazorg bij incidenten.

Binnen het bejegeningssklimaat is de omgang met jongeren een sterk punt, maar de dagbesteding kwetsbaar

De medewerkers gaan respectvol met de jongeren om, bieden vooral een voorspelbaar perspectief waar het gaat om de betrokkenheid van jongeren bij de behandeling. Minder sterk is het waar het gaat om de rechten van jongeren en de invulling van de dagbesteding. Ook ontbreekt het jongeren aan een onderwijsperspectief. Meer aandacht is ook nodig voor de afhandeling van klachtprocedures, verzoek- en bezwaarschriften, hulp en rechtsbijstand en voor het ontwikkelen van een visie op het isoleren en separeren van jongeren.

Opvoeding en behandeling staan door gebrekkig onderwijs ernstig onder druk

Door het vrijwel ontbreken van kwalitatief goed onderwijs, staat de opvoeding en behandeling onder druk. Dit komt met name door discontinuïteit in het onderwijsprogramma (lesuitval et cetera) en het ontbreken van onderwijs dat aansluit bij de behoeften van de jongeren. Daarmee is de behandeling kwetsbaar en steunt teveel op één pijler, de leefgroep. De leefgroep kan echter geen programma bieden dat in voldoende mate aansluit bij de ontwikkelingsbehoefte van de jongeren. Tevens ontbreekt een samenhangende en eenduidige visie op (psychiatrische) behandeling van jongeren en is de afstemming met de behandelcoördinatoren kwetsbaar.

Deskundigheid van het personeel is op alle gebieden onder de maat

Mede door het ontbreken van voldoende formatie, staan deskundigheid en bereikbaarheid onder druk. Wel beschikt de inrichting over een scholingsplan gericht op de invoering van het Sociaal Competentiemodel. Door uitbreiding van de capaciteit en verloop van het personeel is nog niet iedere medewerker op voldoende wijze geschoold. Voor het onderwijs ontbreekt een scholingsplan en is de deskundigheid niet gegarandeerd door personeelsverloop en nieuwe leerkrachten die nog onvoldoende geschoold zijn voor de doelgroep.

Bijlage 1 Het onderzoek

Naar aanleiding van het onderzoek van de Inspectie jeugdzorg naar de justitiële inrichting Harreveld², heeft de minister van Justitie gevraagd om een nader onderzoek naar de veiligheid binnen *alle* justitiële jeugdinrichtingen (JJl's).

In zijn brief aan de Tweede Kamer formuleerde de minister dit als volgt: "Omdat ik niet kan uitsluiten dat zich in andere justitiële jeugdinrichtingen vergelijkbare risico's voordoen, heb ik besloten de Inspectie Jeugdzorg [in samenwerking met andere inspecties] te vragen een onderzoek naar genoemde risico's te doen bij alle justitiële jeugdinrichtingen"³

Het inspectieonderzoek moet inzicht verschaffen in de veiligheid van de jongeren en het personeel in justitiële jeugdinrichtingen in Nederland.

Om de veiligheid in de justitiële jeugdinrichtingen vanuit verschillende gezichtspunten te toetsen, is het onderzoek uitgevoerd door de Inspectie jeugdzorg, de Inspectie voor de Gezondheidszorg, de Onderwijsinspectie en de Inspectie sanctietoepassing. De Arbeidsinspectie heeft medewerking verleend door inbreng van kennis en ondersteuning bij de voorbereiding en uitvoering van het onderzoek.

Definities

De inspecties hanteren het uitgangspunt dat het opsluiten in een beveiligde setting van jongeren met ernstige gedrags- en/of psychiatrische problemen, die al dan niet strafbare feiten hebben gepleegd, een risicovolle situatie is. In dit licht bezien is het de taak van de JJl om de risico's zoveel mogelijk het hoofd te bieden en hiermee de veiligheid van jongeren en medewerkers te waarborgen zodat begeleiding en behandeling kan plaatsvinden. Een veilig leef-, behandel- en werkklimaat binnen de JJl definiëren de inspecties als volgt:

- de jongeren vormen geen gevaar voor zichzelf, in termen van zelfbeschadiging en (poging tot) zelfdoding;
- de jongeren vormen geen gevaar voor elkaar, in termen van verbaal, fysiek en/of seksueel grensoverschrijdend gedrag;
- de jongeren vormen geen gevaar voor het personeel, in termen van verbaal, fysiek en/of seksueel grensoverschrijdend gedrag;
- het personeel vormt geen gevaar voor de jongeren, in termen van verbaal, fysiek en/of seksueel grensoverschrijdend gedrag.

Hoewel incidenten binnen JJl's niet uit te sluiten zijn, verwachten de inspecties dat de JJl's ernaar streven een zo veilig mogelijk leef-, behandel en werkklimaat te realiseren. Dit kunnen de inrichtingen doen door risicovolle situaties tot een minimum te beperken om zo de kans op veiligheid van jongeren en personeel maximaal te verhogen. Wat risicovolle situaties zijn, hebben de inspecties op basis van een risicoanalyse

² Onderzoek naar aanleiding van incidenten op Harreveld, mei 2006

³ Brief van minister Donner aan de Tweede Kamer (5421727/06/DJJ/23 mei 2006)

en een literatuurstudie gedefinieerd. Zij onderscheiden vier risicogebieden, die in belangrijke mate bijdragen aan de (on)veiligheid binnen een JJI en de daaraan verbonden school. Het betreft de volgende gebieden:

- *Preventie en beheersing van agressie en geweld*: de JJI hanteert beleid gericht op preventie en beheersing van incidenten en omgang met agressie.
- *Bejegeningssklimaat*: de JJI bejegt de jongeren op zodanige wijze dat onveilige situaties zo min mogelijk ontstaan of worden uitgelokt.
- *Opvoeding en behandeling*: het verblijf in de JJI wordt aangewend voor de (her)opvoeding en behandeling van jongeren op basis van hun individuele behoeften en problematiek.
- *Deskundigheid van het personeel*: het personeel van de JJI beschikt over voldoende (specialistische) kennis en professionaliteit om een veilig leef-, behandel- en werkklimaat te waarborgen.

Onderzoeksvraag

De vraagstelling van het onderzoek luidt als volgt:

Voldoet de justitiële jeugdinrichting aan de taak om een veilig leef-, behandel- en werkklimaat te bieden en te waarborgen voor de jongeren en het personeel van de inrichting en de daaraan verbonden school?

De vraagstelling wordt door middel van de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- heeft de JJI geformaliseerd beleid gericht op het voorkomen en terugdringen van agressie en geweld en zo ja, in hoeverre is dit beleid operationeel?
- bejegt de JJI de jongeren op zodanige wijze dat onveilige situaties zo veel mogelijk worden uitgesloten?
- wordt het verblijf in de JJI aangewend voor de (her)opvoeding en behandeling van jongeren op basis van hun individuele behoeften en problematiek?
- beschikt de JJI over voldoende (specialistische) kennis en professionaliteit om een veilig leef-, behandel- en werkklimaat te waarborgen?

Wijze van beoordelen

De inspecties hebben in een toetsingskader voor elk van de vier risicogebieden criteria geformuleerd. De inrichting krijgt een score voor elk criterium. Hierin maken de inspecties concreet of de inrichting voldoet aan wat de inspecties verwachten en hoe de inspecties dit beoordelen. Het uitgewerkte toetsingskader met de gehanteerde score-classificaties staat in bijlage 2.

De inspecties hebben hun verwachtingen en oordeel gebaseerd op de Beginselenwet JJI, de gezondheidswetgeving en de onderwijswetgeving.

Uitvoering van het onderzoek

De inspecties hebben het onderzoek gezamenlijk uitgevoerd. Zij hebben beleidsdocumenten geanalyseerd, zij hebben de inrichting twee dagen bezocht en daar cliëntendossiers getoetst en gesprekken gevoerd met de (school)directie, jongeren, groepsleiders (waaronder pedagogisch medewerkers, gastvrouwen, beveiligingsmedewerkers, en een maatschappelijk werker), leerkrachten, een geestelijk verzorger, de

medische dienst, leidinggevenden en de Commissies van Toezicht en Begeleiding. De inspecties hebben ook observaties gedaan in de inrichting. Zij hebben daarna hun bevindingen geanalyseerd en beoordeeld.

Bijlage 2 Score-classificaties per risicogebied, criterium en indicator

Toelichting op scoreclassificaties per indicator

Risicogebied preventie en beheersing agressie en geweld

De inrichting neemt afdoende maatregelen om agressie en geweld te voorkómen

<i>Indicator</i>	<i>Afwezig</i>	<i>Aanwezig</i>	<i>Operationeel</i>	<i>Geborgd</i>
Veiligheid gebouw	Het ontwerp en de constructie van de gebouwen dragen bij aan het ontstaan van onveilige situaties	Bij de bouw van de inrichting is het risico van het ontstaan van onveilige situaties goed doordacht	Indeling van het gebouw, zichtlijnen, technische of elektronische hulpmiddelen dragen bij aan een veilige verblijfssituatie voor jongeren en medewerkers	De bijdrage van het gebouw en de technische voorzieningen aan de veiligheid voor jongeren en medewerkers wordt periodiek geëvalueerd en zo nodig verbeterd
Inzicht in veiligheidsbeleving	Er is onvoldoende inzicht in de veiligheidsbeleving van jongeren en medewerkers	Er is onderzoek gedaan naar de veiligheidsbeleving van jongeren en medewerkers.	De veiligheidsbeleving van jongeren en medewerkers wordt periodiek onderzocht met gestandaardiseerde instrumenten. Medewerkers en jongeren hebben respect voor sekse, cultuur en godsdienst. Er is ruimte voor het uiten van kritiek en het erkennen van fouten. De leiding toont zich betrokken bij dit onderwerp	Trends en ontwikkelingen in de veiligheidsbeleving van jongeren en medewerkers worden onderzocht en gebruikt om het veiligheidsbeleid aan te passen en te verbeteren

Inventarisatie veiligheidsrisico's	Er is geen RIE of het onderwerp agressie en geweld is hierin niet opgenomen	De risico's m.b.t. agressie en geweld zijn onderzocht en beschreven in de RIE en PvA. De risico-inventarisatie en – evaluatie behelst ten minste: Inventarisatie onveilige plekken en situaties; Inventarisatie risicomomenten m.b.t. het dagprogramma; Inventarisatie veiligheidsbeleving jongeren en medewerkers	Maatregelen om agressie en geweld tegen te gaan zoals gesteld in het PvA worden ook uitgevoerd	Het effect van de genomen maatregelen wordt onderzocht en geëvalueerd. De risico's m.b.t. agressie en geweld worden regelmatig opnieuw geïnventariseerd
Beleid preventie en beheersing incidenten	Er wordt geen aantoonbaar veiligheidsbeleid gevoerd	Er is een (schriftelijk) veiligheidsbeleid aanwezig, dat vertaald is in dienstinstructies, protocollen rond omgaan met agressief gedrag, een gedragscode en een sanctiebeleid	Medewerkers zijn op de hoogte van het veiligheidsbeleid en passen dit (waar nodig) toe in het dagelijks contact met de gedetineerden. Jongeren en andere relevante groepen worden geïnformeerd over (aspecten van) het veiligheidsbeleid	Het veiligheidsbeleid wordt periodiek geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.
Training medewerkers.	Medewerkers worden niet of niet voldoende getraind in het omgaan met agressie en geweld	De medewerkers worden getraind in het omgaan met agressie en geweld. Deze training behelst ten minste het omgaan met verbale agressie (intimidatie, bedreigingen), het aanleren van deëscalerend gedrag, handhaven orde en veiligheid, hanteren beperkende regels/toepassen proportioneel geweld	De medewerkers kunnen het geleerde in de training (waar nodig) toepassen	De training in het omgaan met agressie en geweld wordt periodiek herhaald, geëvalueerd en zo nodig bijgesteld

Beleid ongewenste omgangsvormen	Er is geen of onvoldoende (aantoonbaar) beleid Ongewenste Omgangsvormen	Er is een (schriftelijk) beleid Ongewenste Omgangsvormen aanwezig. Het beleid bevat ten minste een gedragscode, sanctionering, Vertrouwenspersoon, klachtenregeling/procedure, klachtencommissie, voorlichting. Op school zijn daarnaast pestprotocollen, omgangsregels, regels voor het dragen van bepaalde kleding/symbolen	Medewerkers zijn op de hoogte van het beleid Ongewenste Omgangsvormen en kunnen het waar nodig toepassen. Seksuele intimidatie, pesten, discriminatie wordt voorkomen	Het beleid Ongewenste Omgangsvormen wordt (mede n.a.v. meldingen/klachten) periodiek geëvalueerd en zo nodig bijgesteld
Beleid integriteitsbreuken	Er is geen of onvoldoende (aantoonbaar) beleid integriteit	Er is een (schriftelijk) beleid integriteit aanwezig. Het beleid bevat ten minste een gedragscode, risicoanalyse, voorlichting, inventarisatie, risicofuncties, procedure en afhandelen incidenten etc.	Medewerkers zijn op de hoogte van het beleid integriteit en kunnen het waar nodig toepassen	Het beleid integriteit wordt (mede n.a.v. meldingen/klachten) periodiek geëvalueerd en zo nodig bijgesteld

Risicogebied preventie en beheersing agressie en geweld**De inrichting treedt adequaat op tegen agressie en geweld**

<i>Indicator</i>	<i>Afwezig</i>	<i>Aanwezig</i>	<i>Operationeel</i>	<i>Geborgd</i>
Personele bezetting	M.b.t. de inzet van personeel is niet (aantoonbaar) rekening gehouden met de risico's in de inrichting	M.b.t. de inzet van personeel is aantoonbaar rekening gehouden met de risico's in de inrichting	De (extra) inzet van personeel op risicomomenten/locaties is geformaliseerd en maakt onderdeel uit van het inrichtingsbeleid	De personeelsinzet wordt periodiek geëvalueerd en zo nodig bijgesteld
Melding, registratie en analyse van incidenten	Er is geen systeem voor het melden en registreren van incidenten of dit wordt niet/onvoldoende gebruikt. N.a.v. incidentmeldingen wordt niet onverwijld actie ondernomen door het bevoegd gezag	Er is een systeem voor het melden en registreren van incidenten. Hieronder vallen ook het vaststellen van meldingsnormen, meldplicht, meldpunt, meldings-/MIP-commissie. Het bevoegd gezag treedt sanctionerend op	De procedure voor het melden en registreren van incidenten is bij de medewerkers bekend en wordt als zodanig ook toepast. Er is een overzichtelijke incidentenregistratie. Toedracht en afhandeling van incidenten wordt grondig onderzocht en vastgelegd	Incidenten worden geanalyseerd en teruggekoppeld. De incidentenregistratie wordt periodiek geëvalueerd, wat zo nodig leidt tot bijstelling van beleid
Alarmeringsprocedure.	De inrichting heeft geen alarmeringsprocedure.	Er is een (schriftelijke) alarmeringsprocedure aanwezig met daarin werkwijze alarmering, voorlichting en onderricht, praktijkoefeningen, registratie en evaluatie alarmmeldingen	Medewerkers zijn op de hoogte van de alarmeringsprocedure en passen deze toe	De alarmeringsprocedure wordt (mede n.a.v. alarmmeldingen en praktijkoefeningen) periodiek geëvalueerd en zo nodig bijgesteld
Samenwerking inrichting en school m.b.t. incidenten	Er is geen (aantoonbare) samenwerking tussen school en inrichting	De samenwerking tussen school en inrichting is vastgelegd in overlegvormen en schriftelijke afspraken.	De samenwerking tussen school en inrichting is geformaliseerd en maakt deel uit van het inrichtingsbeleid	De samenwerking tussen school en inrichting wordt periodiek geëvalueerd en zo nodig bijgesteld

Nazorg incidenten	Er is geen (aantoonbare) procedure m.b.t. opvang en nazorg	Er is een (schriftelijke) procedure voor opvang en nazorg aanwezig. Betrokkenen worden getraind	Medewerkers zijn op de hoogte van de procedure voor opvang en nazorg en deze wordt als zodanig ook toegepast	De procedure voor opvang en nazorg wordt periodiek geëvalueerd en zo nodig bijgesteld
-------------------	--	---	--	---

Risicogebied bejegeningssklimaat**De inrichting waarborgt de rechten van de jongeren**

<i>Indicator</i>	<i>Afwezig</i>	<i>Aanwezig</i>	<i>Operationeel</i>	<i>Geborgd</i>
Informeren van jongeren	De inrichting informeert jongeren niet systematisch over rechten en plichten	Er is een protocol dat wordt gehanteerd om jongeren te informeren over rechten en plichten	Jongeren zijn op de hoogte van de rechten en plichten die aan hun verblijf in de JJI verbonden zijn	De effecten van het informeren van jongeren worden onderzocht en geëvalueerd en de werkwijze en te hanteren middelen worden verbeterd
Klachtprocedures, verzoek- of bezwaarschriften	Er is geen beleid gericht op benutten van klachten en klachtprocedures om de rechten van jongeren te borgen en op een voortvarende afhandeling van klachten	Er is een vastgelegd beleid dat voorziet in een zorgvuldige en voortvarende afhandeling van klachten van jongeren	Jongeren beschouwen het indienen van klachten als een vanzelfsprekend middel om op te komen voor hun rechten	Een periodieke analyse van ingediende en gegrond verklaarde klachten wordt besproken met medewerkers en jongeren. De uitkomsten van dat gesprek worden in beleid vertaald. Er is aandacht voor "harde" en "zachte" klachten
Hulp en rechtsbijstand	Er is geen beleid gericht op het bieden van ondersteuning aan jongeren die klachten willen indienen	Jongeren worden in de gelegenheid gesteld om contact op te nemen met voogd/advocaat of andere personen of instanties die hen bij het indienen bij de behandeling van klachten kunnen ondersteunen	De inrichting ondersteunt de jongeren actief bij betrekken van hulp en passende bijstand bij behandeling van klachten	Ondersteuners bij klachtbehandeling worden actief betrokken bij het wegnemen van de oorzaken die aan klachten ten grondslag liggen
Recht op medische/psychiatrische behandeling	De inrichting onthoudt jongeren het recht op een medisch/psychiatrische behandeling	De inrichting heeft een geformaliseerde visie op het recht van jongeren op een medisch/psychiatrische behandeling	De visie op het recht van jongeren op een medisch/psychiatrische behandeling is bij medewerkers bekend en er wordt conform gehandeld	Periodiek wordt de geformaliseerde visie inzake psychiatrische stoornissen getoetst en zo nodig bijgesteld
Visie op geprotocolleerd uitvoeren van separaties en isolaties	De inrichting heeft geen beleidsvisie op het plaatsen in afzondering en isolatie	De inrichting heeft een beleidsvisie op het plaatsen in afzondering en isolatie	De beleidsvisie is bekend bij medewerkers en is sturend voor hun handelen	De beleidsvisie wordt periodiek geëvalueerd en zo nodig bijgesteld
Dagbesteding jongeren (onderwijs of anderszins)	Niet voor alle jongeren is er direct een plaats op school of binnen een andere dagbesteding. Jongeren moeten dagdelen op kamer/cel doorbrengen	Jongeren gaan naar school of een andere dagbesteding als programmavulling	Het onderwijs is een essentieel onderdeel van de behandeling en heeft een vanzelfsprekende plaats	School en inrichting evalueren frequent het onderwijs en/of de dagbesteding en trekken waar nodig beleidsconclusies

Risicogebied bejegeningssklimaat**De inrichting biedt de jongeren een voorspelbaar perspectief**

<i>Indicator</i>	<i>Afwezig</i>	<i>Aanwezig</i>	<i>Operationeel</i>	<i>Geborgd</i>
Informatie jongeren over doel en perspectief verblijf	De inrichting heeft geen actieve rol in het informeren van de jongere over de maatregel of het vonnis dat tot plaatsing in de JJI leidde	Er is beleid met betrekking tot het verzamelen van informatie over de aanleiding tot de plaatsing van jongeren en met betrekking tot de wijze waarop de jongere daarover geïnformeerd wordt	Gesprekken waarin het verblijfsperspectief aan de orde is worden systematisch gehouden met de jongeren, en de verslagen ervan worden in het persoonsdossier van de jongere opgeslagen	De inrichting onderzoekt periodiek de redenen waarom jongeren in een JJI worden geplaatst, en stelt zijn opname- en behandlingsbeleid daarop bij
Betrokkenheid jongeren bij verblijfs-/behandelplan.	De wijze waarop jongeren gehoord en betrokken worden bij (wijzigingen in) verblijfs- en behandelplannen is niet in beleid vastgelegd	In beleid en daarop gebaseerde procedures is vastgelegd hoe jongeren bij beslissingen over verblijfs- en behandelplannen betrokken worden	Groepsleiding/ gedragsdeskundigen bespreken (voorgenomen wijzigingen in) verblijfs- en behandelplannen met de jongeren, en maken daarvan verslag t.b.v. het dossier. Jongeren zijn van deze werkwijze op de hoogte	De inrichting onderzoekt en evalueert de invloed die de jongeren hebben op verblijfs- en behandelplan
Betrokkenheid ouders/wettelijke vertegenwoordigers bij verblijfs-/behandelplan	De wijze waarop wettelijke vertegenwoordigers en ouders betrokken worden bij beslissingen over verblijfs- en behandelplannen is niet in beleid vastgelegd	In beleid en daarop gebaseerde procedures is vastgelegd hoe de inrichting wettelijke vertegenwoordigers en ouders wil betrekken bij het vaststellen van verblijfs- en behandelplannen	De inrichting gebruikt de inbreng van wettelijke vertegenwoordigers en ouders om het verblijfs- behandelplan inhoud te geven. Deze inbreng wordt schriftelijk vastgelegd	De inrichting onderzoekt regelmatig welke factoren van invloed zijn op het effectief betrekken van wettelijke vertegenwoordigers en ouders bij het inhoud geven aan verblijfs- en behandelplannen, en stelt zijn beleid daarop bij

Informatie jongeren over doel en perspectief school	Jongeren gaan naar school omdat ze overdag niet op de groep mogen blijven en dit is tevens het belangrijkste argument voor het schoolbezoek	De school bespreekt met iedere jongere de plaats en functie van het onderwijs binnen de behandeling	School heeft een heldere intakeprocedure waarbij voorgeschiedenis en toekomstige schoolloopbaan expliciet worden vastgelegd samen met de jongere	De school analyseert frequent de toelatingsprocedure van het onderwijs in het perspectief van de jongeren
---	---	---	--	---

Risicogebied bejegeningssklimaat**De inrichting gaat respectvol om met de jongeren**

<i>Indicator</i>	<i>Afwezig</i>	<i>Aanwezig</i>	<i>Operationeel</i>	<i>Geborgd</i>
Bescherming privacy en persoonlijke levenssfeer	De inrichting heeft geen beleid m.b.t. de bescherming van eigendommen, de persoonlijke levenssfeer van de jongeren en het delen van informatie over de jongere	De bescherming van informatie over jongeren, van eigendommen en de persoonlijke levenssfeer is in beleid vastgelegd	Medewerkers hanteren het inrichtingsbeleid m.b.t. de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van jongeren. Incidenten en dilemma's op dit terrein worden besproken	Het beleid met betrekking tot de bescherming van de persoonlijke levenssfeer wordt op basis van onderzoek geëvalueerd en zo nodig bijgesteld
Naleving gedragsregels/omgangsvormen	Er is geen beleid (of slechts beleid op onderdelen) met betrekking tot het handhaven van gedragsregels en omgangsvormen, die binnen de leefgroep of de onderwijssituatie gelden	Er is inrichtingsbeleid m.b.t. de gedragsregels en omgangsvormen. Medewerkers onderkennen het belang van regelmaat, voorspelbaarheid en consequent optreden	Het beleid m.b.t. gedragsregels en omgangsvormen is schriftelijk vastgelegd, en bekend bij de jongeren. Het wordt consequent uitgevoerd door de medewerkers. Op afwijkingen wordt adequaat gereageerd	De handhaafbaarheid van gedragsregels wordt periodiek geëvalueerd. Zo nodig wordt het beleid bijgesteld
Nemen/verantwoorden van sanctionerende en geweldsmaatregelen	Het opleggen van sancties aan jongeren vindt niet altijd plaats volgens de in de Bjj en afgeleide regels vastgelegde procedures. Medewerkers zijn niet allemaal geschoold en geoefend voor het gebruik van veiligheidsmiddelen en geweld	Het opleggen van sancties en maatregelen gebeurt volgens protocollen die gebaseerd zijn op de Bjj. Daaronder begrepen zijn time out en kortdurende kamerplaatsing. Alle sancties worden schriftelijk vastgelegd. Alle daarbij betrokken medewerkers zijn getraind en geoefend m.b.t. hantering geweld en veiligheidsmiddelen	Er zijn algemene richtlijnen voor het opleggen van sancties voor gedragingen van jongeren. Afwijkingen daarvan worden in beeld gebracht. Aan een zorgvuldige communicatie met de jongeren over opgelegde sancties wordt zichtbaar aandacht besteed	Het sanctiebeleid van de inrichting wordt periodiek geëvalueerd en zo nodig bijgesteld

Besluitvorming/verantwoording van intrekken vrijheden	De voorwaarden waaronder vrijheden kunnen worden genoten en worden ingetrokken zijn niet in een beleid vastgelegd en niet altijd bekend bij de jongeren	De inrichting heeft een beleid met betrekking tot het toekennen van beloningen en het intrekken van vrijheden	Het beleid m.b.t. het toekennen van beloningen en het intrekken van vrijheden is schriftelijk vastgelegd. Het wordt consequent toegepast. Medewerkers en jongeren zijn ervan op de hoogte	Het beleid m.b.t. straffen en belonen en het intrekken van vrijheden wordt periodiek geëvalueerd en zo nodig bijgesteld
---	---	---	---	---

Risicogebied Opvoeding en behandeling

De inrichting stelt de opvoeding van de jongeren centraal

<i>Indicator</i>	<i>Afwezig</i>	<i>Aanwezig</i>	<i>Operationeel</i>	<i>Geborgd</i>
Aansluiting dagprogramma bij ontwikkelingsbehoeften	De inrichting heeft geen vastgelegd dagprogramma per groep	Voor elke groep heeft de inrichting een vastgelegd dagprogramma dat afgestemd is op de ontwikkelingsbehoefte van de jongeren in de groep	Het dagprogramma is bij alle jongeren en groepsleiders bekend en wordt consequent uitgevoerd. Afwijkingen van het dagprogramma moeten worden onderbouwd	Het dagprogramma wordt periodiek geëvalueerd en zo nodig aangepast
Afstemming leefomgeving op ontwikkelingsbehoeften	De fysieke inrichting van de leefruimtes is uitsluitend bepaald door veiligheidsoverwegingen	De leefruimtes maken een verzorgde indruk, ze zijn opgeruimd, ordelijk en schoon. Daarnaast hebben de leefruimtes kenmerken van een huiselijk interieur (bijv. zithoek, eettafel, TV)	De leefruimtes hebben een uitnodigend karakter voor jongeren en groepsleiding en er zijn uitingen van hedendaagse jongerencultuur (bijv. posters), afgestemd op de doelgroep. (let wel: geen agressieve/seksueel getinte posters). Jongeren worden betrokken bij het op orde houden van de ruimtes	De fysieke inrichting, aankleding en verzorging van de leefruimtes is onderwerp van gesprek tussen jongeren en medewerkers en wordt zo nodig verbeterd en bijgesteld
Samenstelling leefgroepen	De leefgroepen worden samengesteld op basis van capaciteit en niet op basis van individuele kenmerken van de jongere	Enige gerichte toewijzing van jongeren naar leefgroepen vindt plaats binnen de inrichting maar dit is niet systematisch (d.w.z. op basis van een screening van alle jongeren nadat ze geplaatst zijn)	De inrichting bepaalt naar welke leefgroep individuele jongeren gaan op basis van een screening binnen de inrichting en (indien van toepassing) met gebruikmaking van vooraf verzamelde informatie. Er wordt rekening gehouden met de problematiek en delictgeschiedenis van jongeren	Periodiek evalueert de inrichting de wijze waarop en de mate waarin de leefgroepen worden samengesteld op basis van de ontwikkelingsbehoefte van individuele jongeren. Zo nodig vinden aanpassingen plaats.
Samenstelling schoolgroepen	De samenstelling van de schoolgroepen is volledig willekeurig	De school bepaalt de samenstelling van de schoolgroepen	De school bepaalt de samenstelling van de schoolgroepen aan de hand van de ontwikkelingsbehoeften van individuele jongeren	De school evalueert periodiek de samenstelling van de schoolgroepen en past de samenstelling zo nodig aan
Multidisciplinair overleg over begeleiding jongeren/leerlingen	Er is geen multidisciplinair overleg geregeld	Frequentie en samenstelling van het multidisciplinair overleg is vastgelegd	De inhoud van het multidisciplinair overleg is vastgelegd en betreft in ieder	De functie en invulling van het multidisciplinair overleg wordt periodiek geëvalueerd en zo

			geval de dagelijkse begeleiding van individuele jongeren, zowel op de groepen als op school	nodig aangepast
Bepalen beginsituatie leerlingen	Bij plaatsing wordt er geen beginsituatie geformuleerd en/of ontbreken essentiële gegevens van de leerlingen	Voor leerlingen van wie gegevens beschikbaar zijn wordt de beginsituatie vastgesteld	CvB bepaalt voor alle leerlingen de beginsituatie	De school heeft een systeem waarbij voor alle leerlingen de beginsituatie wordt vastgesteld en dit systeem wordt frequent geëvalueerd
Volgen vorderingen en ontwikkeling leerlingen	Er ontbreekt een functionerend leerlingvolgsysteem	Er is een leerlingvolgsysteem	Voor alle leerlingen is er een leerlingvolgsysteem en op basis van dit systeem wordt het onderwijs vormgegeven	De school gebruikt het systeem om leerlingen te volgen ook om onderwijsinhoudelijke keuzes te maken en het beleid bij te stellen
Leerinhouden/dagprogramma in relatie tot handelingsplan	De leerinhouden en het dagprogramma komen voort uit het aanbod van de school	Leerlingen hebben slechts ten delen een programma dat in overeenstemming is met hun onderwijsbehoeften	De school heeft een aanbod en aanpak die past bij de onderwijsbehoeften van de leerlingen verwoord in het handelingsplan	De school analyseert systematisch of het aanbod aansluit bij de behoeften van de leerlingen. Dit leidt tot aanpassingen
Evaluatie uitvoering handelingsplan	Voor evaluatie is geen tijd	De CvB bespreekt met het personeel de uitvoering van de handelingsplannen	Bespreeken en evalueren van de handelingsplannen is ingebed in de overlegstructuur van de school	De evaluatie van de handelingsplannen leidt op schoolniveau tot aanpassingen en bijstellingen. Belanghebbenden zijn hierbij betrokken (team, inrichting etc.)

Risicogebied Opvoeding en behandeling**De inrichting behandelt jongeren met psychiatrische en gedragsproblematiek**

<i>Indicator</i>	<i>Afwezig</i>	<i>Aanwezig</i>	<i>Operationeel</i>	<i>Geborgd</i>
Visie op het voorkomen van psychiatrische stoornissen	De inrichting heeft geen visie op psychiatrie binnen JJI	De inrichting heeft visie op psychiatrie binnen JJI, maar niet schriftelijk vastgelegd	De visie op psychiatrie in JJI is schriftelijk vastgelegd (geformaliseerd) en maakt onderdeel uit van beleid inrichting	Periodiek wordt de geformaliseerde visie inzake psychiatrische stoornissen getoetst en zo nodig bijgesteld
Herkennen en diagnosticeren van behandelbare psychiatrische stoornissen	De inrichting hanteert geen methodiek om psychiatrische stoornissen bij jongeren te herkennen en te diagnosticeren	Binnen de inrichting wordt gewerkt met een methodiek om psychiatrische stoornissen bij jongeren te herkennen en te diagnosticeren	De methode om psychiatrische stoornissen bij jongeren te herkennen en te diagnosticeren is beschreven en maakt onderdeel uit van het inrichtingsbeleid	Het beleid inzake het herkennen en diagnosticeren van psychiatrische stoornissen wordt periodiek getoetst en zo nodig bijgesteld
Intern en/of extern behandelaanbod behandelbare psychiatrische stoornissen	De inrichting biedt geen intern en/of extern behandelaanbod voor jongeren met een behandelbare psychiatrische stoornis	Het intern en/of extern behandelaanbod voor jongeren met een psychiatrische stoornis is (beperkt) aanwezig en niet geformaliseerd in het inrichtingsbeleid	Het intern en/of extern behandelaanbod voor jongeren met een psychiatrische stoornis is geformaliseerd en maakt onderdeel uit van het inrichtingsbeleid	Het geformaliseerde behandelaanbod wordt periodiek geëvalueerd en zo nodig bijgesteld
Visie op het uitvoeren van geprotocolleerde geneeskundige behandelingen onder dwang	De inrichting heeft geen beleidsvisie op het toepassen van geneeskundige handelingen onder dwang	De inrichting heeft een beleidsvisie op het toepassen van geneeskundige handelingen onder dwang	De beleidsvisie is bekend bij medewerkers en is sturend voor hun handelen	De beleidsvisie wordt periodiek geëvalueerd en zo nodig bijgesteld
Multidisciplinaire vaststelling medisch-psychiatrisch behandelbeleid	Er is geen structureel overleg tussen medische dienst, psychiater, gz-psychologen om psychomedische zorg te waarborgen en te coördineren	De (multidisciplinaire) samenstelling, werkwijze en bevoegdheden van de overlegvorm zijn beschreven	Het psychomedisch- of behandeloverleg vindt structureel plaats en voldoet aan de doelstelling	Het psychomedisch- of behandeloverleg maakt structureel onderdeel uit van het inrichtingsbeleid en jaarlijks brengt het overleg een verslag uit dat deel uitmaakt van het jaarverslag van de inrichting

Behandeling PIJ'ers en civielrechtelijk geplaatste jongeren op basis van behandelplan	Behandelplannen worden niet opgesteld voor alle te behandelen jongeren	Voor iedere PIJ'er en civielrechtelijk geplaatste jongere wordt een behandelplan opgesteld waarin minimaal is opgenomen: een omschrijving van de problematiek van de jongere en een beschrijving van een passend begeleidings-/of behandeltraject	De in te zetten behandeling is uitgewerkt in termen van concrete, aan termen gebonden doelen en middelen. Hierbij wordt expliciet gebruik gemaakt van vooraf verzamelde informatie (bijv. het Raadsonderzoek, de BARO, evt. PO). De behandeling wordt conform plan uitgevoerd en geëvalueerd Er wordt expliciet stilgestaan bij het behalen van de behandeldoelen	De behandelingen van PIJ'ers en civielrechtelijk geplaatste jongeren en de kwaliteit van de behandelplannen worden op inrichtingsniveau periodiek geëvalueerd en zo nodig bijgesteld
---	--	---	---	--

Risicogebied deskundigheid van het personeel**De inrichting draagt zorg voor een professionele bedrijfscultuur**

<i>Indicator</i>	<i>Afwezig</i>	<i>Aanwezig</i>	<i>Operationeel</i>	<i>Geborgd</i>
Formatie gezondheidszorgfuncties volgens DJI adviesnorm.	De formatie van gezondheidszorgfuncties is over de hele linie beneden de adviesnorm van DJI	De formatie van gezondheidszorgfuncties is voor een aantal functies (bijna) conform de adviesnorm van DJI	De formatie van gezondheidszorgfuncties voldoet aan de adviesnorm van DJI	De DJI adviesnorm is operationeel en het beleid inzake de gezondheidszorgformatie wordt periodiek geëvalueerd
7x24 uurs bereikbaarheid arts en psychiater	De 7x24 uurs bereikbaarheid van de huisarts of inrichtingsarts en psychiater is niet geregeld	Er zijn (mondelinge) afspraken over de 7x24uurs bereikbaarheid van de huisarts of inrichtingsarts en psychiater en deze functioneren	De 7x24 uurs bereikbaarheid van de huisarts of inrichtingsarts en psychiater functioneert en is schriftelijk vastgelegd	De geformaliseerde 7x24 uurs bereikbaarheid van de huisarts of inrichtingsarts en psychiater wordt periodiek geëvalueerd en zo nodig bijgesteld
Kwaliteit en deskundigheid personeel in relatie tot behoefte doelgroep	Er zijn geen selectienormen vastgesteld voor het personeel.	Selectienormen voor het personeel zijn vastgelegd. De normen sluiten aan op de behoefte van de doelgroep en op in functieomschrijvingen vastgelegde taken en verantwoordelijkheden	Er worden objectieve selectieprocedures gehanteerd en selectie vindt plaats volgens de vastgestelde normen en procedures. De medewerkers zijn op de hoogte van hun taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden	De inrichting bewaakt dat de kwaliteit en niveau van nieuwe medewerkers in verhouding staat tot de eisen van het werk en de behoefte van de jongeren. De selectienormen en –procedure en de functiedocumenten worden periodiek geëvalueerd en zo nodig bijgesteld

Beleid professionele ontwikkeling medewerkers	Er is geen vastgelegd beleid voor het inwerken, ontwikkelen en ondersteunen van medewerkers.	De inrichting voert (vastgelegd) beleid dat voorziet in het inwerken, ontwikkelen en ondersteunen van medewerkers (denk aan: inwerkprogramma; interne opleiding; persoonlijke ontwikkelplannen; vormen van deskundigheidsbevordering als onderlinge coaching, intervisie, vaardigheidstraining, etc; vormen van ondersteuning als collegiale consultatie en werkbegeleiding)	Medewerkers worden structureel ondersteund bij het uitvoeren van hun dagelijkse werkzaamheden en maken gebruik van inwerkprogramma's, interne opleidingen en andere ondersteuningsvormen	Professionele houding en ontwikkeling van medewerkers is onderwerp van functionerings- en beoordelingsgesprekken. Het beleid voor inwerken, ontwikkelen en ondersteunen van medewerkers wordt periodiek geëvalueerd en zo nodig bijgesteld
Scholingsaanbod gezondheidszorggebied	De inrichting biedt medewerkers geen gezondheidszorg (bij)scholingsmogelijkheden.	Het scholingsaanbod van de inrichting voorziet in gezondheidszorg deskundigheidsbevordering	Medewerkers worden gestimuleerd of verplicht gesteld gebruik te maken van het scholingsaanbod	Het scholingsaanbod wordt periodiek geëvalueerd en zo nodig bijgesteld
Handelen medewerkers in relatie tot behoefte doelgroep	Er wordt niet gewerkt volgens een vastgelegde methodiek	Het gewenste handelen van medewerkers is vastgelegd in een methodiek die toegespitst is op de ontwikkelingsbehoeften van de doelgroep	Medewerkers werken volgens de vastgelegde methodiek. Medewerkers zijn flexibel en kunnen hun handelen aanpassen naar gelang de specifieke eisen van de situatie	De leidinggevenden hebben zicht op de mate waarin medewerkers werken conform de methodiek. Dit is onderwerp van gesprek tijdens o.a. functioneringsgesprekken. Indien nodig wordt deskundigheidsbevordering ingezet

Bijlage 3 Geraadpleegde documenten

De Doggershoek (2005)

- BASAM rapport. Den Helder: De Doggershoek
- Huisregels RIJ De Doggershoek. Den Helder: De Doggershoek
- Jaarplan 2006. Den Helder: De Doggershoek

De Doggershoek (2006)

- Jaarplan 2007. Den Helder: De Doggershoek
- Jaarverslag 2005. Den Helder: De Doggershoek
- Meerjaren Beleidsplan Personeel. Den Helder: De Doggershoek
- Pedagogische beleid van RIJ De Doggershoek. Den Helder: De Doggershoek
- Viermaandsrapportages 2006. Den Helder: De Doggershoek

De Doggershoek (2007)

- Beleidsplan Bedrijfs hulpverlening Den Helder: De Doggershoek
- TULP - Periode gegevens Den Helder: De Doggershoek
- TULP - Verblijfsduur in inrichting Den Helder: De Doggershoek

Rijk, J. de; Hiddinga-Schipper (2004)

- Risico-inventarisatie en - evaluatie / Plan van Aanpak Utrecht: Arbo Unie

Robsdóttir van Beek, Arna (ongedateerd)

- Jongerentevredenheidsonderzoek . Den Helder: De Doggershoek

Robsdóttir van Beek, Arna (2006)

- Tevredenheid van de jongeren in rijksinrichting voor jeugdigen De Doggershoek en de ontwikkeling van een vragenlijst. Utrecht: Universiteit Utrecht